

ΤΑΞΗ: ΣΤ

ΕΝ.1 ΤΑΞΙΔΙΑ, ΤΟΠΟΙ, ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΟΝΟΜΑ: .....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:.....

ΧΡΟΝΟΙ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ

Παρελθοντικοί	Παροντικοί	Μελλοντικοί
Παρατατικός	Ενεστώτας	Εξακολουθητικός Μέλλοντας
Αόριστος	Παρακείμενος	Στιγμιαίος Μέλλοντας
Υπερσυντέλικος		Συντελεσμένος Μέλλοντας

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να κάνετε χρονική αντικατάσταση τα παρακάτω ρήματα:

Ενεστώτας

εγώ αντικρύζω

εγώ διορθώνω

Παρατατικός

Εξακολ. Μέλλ.

Αόριστος

Στιγμ. Μέλλ.

Παρακείμενος

Υπερσυντέλικος

Συντελ. Μέλλ.

2. Να κάνετε χρονική αντικατάσταση στα ρήματα: κεντάς, θα εκτιμάτε:

Ενεστώτας	
Παρατατικός	
Εξακολ. Μέλ.	
Αόριστος	
Στιγμ. Μέλ.	
Παρακείμενος	
Υπερσυντέλικος	
Συντελ. Μέλ.	

3. Στις παρακάτω προτάσεις υπάρχουν κάποια κενά. Προσπαθήστε να τα συμπληρώσετε βάζοντας τα ρήματα των παρενθέσεων στο σωστό τύπο.

Αύριο το πρωί _____ (φεύγω - Μ. Στιγμ.) διακοπές με την οικογένειά μου.

_____ (τρέχω - Παρατατικός) όλη μέρα για να προλάβω τις δουλειές.

Μου _____ (δίνω - Αόριστος) το βιβλίο που του _____ (ζητώ - Αόριστος) και θα του το επιστρέψω σύντομα.

_____ (κρατώ - Παρακείμενος) σαν ενθύμιο τα γράμματα που μου _____ (στέλνω - Υπερσυντέλικος) όταν έλειπες στο εξωτερικό.

Όσο _____ (μιλώ - ενεστώτας) ο δάσκαλος μου _____ (κρατώ - Μ. Εξακολ.) σημειώσεις.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΜΙΛΗΣΩ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ: λέγονται οι άκλιτες λέξεις που συνοδεύουν τα ρήματα και φανερώνουν χρόνο.

Π.χ. **Φέτος** πηγαίνω στην έκτη τάξη του Δημοτικού.

Για να τα θυμηθείς πήγαινε στη σελ. 163 του βιβλίου της Γραμματικής.

ΕΜΠΡΟΘΕΤΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ: Είναι κάποιες φράσεις με προθέσεις (από, για, με, σε, κατά, ως, κ.τ.λ) που μπαίνουν μπροστά από ονόματα ή επιρρήματα και φανερώνουν χρόνο.

Π.χ. Θα έχουμε επιστρέψει **ως το μεσημέρι**.

Για να θυμηθείς τις προθέσεις πήγαινε στη σελ. 167-168 του βιβλίου της Γραμματικής.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΜΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΟΣ: Συχνά χρησιμοποιούνται ορισμένα ουσιαστικά σε πτώση αιτιατική, κυρίως, ή και σε γενική για να δηλώσουν το χρόνο. Τότε έχουμε τη λεγόμενη αιτιατική του χρόνου ή γενική του χρόνου.

Π.χ. Έλα το **Σάββατο** να φάμε μαζί.

Τον Ιούνιο κλείνουν τα σχολεία.

ΧΡΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ: Είναι οι προτάσεις που φανερώνουν χρόνο
Εισάγονται με:

- ✓ τους **χρονικούς συνδέσμους:** όταν, όποτε, μόλις, πριν, αφού, μετά που, ώσπου, μέχρι που/να, ενώ, καθώς, όσο

Π.χ. **Όταν** άλλαξε συμπεριφορά, έγινε πιο αγαπητός στους γύρω του.

Κάθε φορά που μιλάει, τον ακούν όλοι με προσοχή.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Υπογραμμίζω τα χρονικά επιρρήματα στις παρακάτω προτάσεις:

Ο Θεός θα έρθει από την Αμερική μεθαύριο.

Κάπου κάπου χρειάζεται να κάνουμε αυτοκριτική για να γινόμαστε καλύτεροι.

Δε σου ζήτησα ποτέ να κάνεις αυτό που έκανες χθες.

Φέτος πήγαμε διακοπές στη Σκιάθο, ενώ πέρυσι ήμαστε στην Αντίπαρο.

Το τρένο ξεκίνησε στις οχτώ και ταξίδευε ολονυχτίς για να φτάσει στον προορισμό του.

2. Υπογραμμίζω τους εμπρόθετους προσδιορισμούς του χρόνου:

Θα βρίσκεται στο γραφείο ως αργά.

Από κείνη τη χρονιά δεν ξαναπήγε στο νησί.

Βγήκαμε βόλτα κατά το απογευματάκι, αφού ο Νίκος μας είχε τηλεφωνήσει από νωρίς.

Μετά την ταινία θα μαζευτούμε στο σπίτι της Μαρίας για φαγητό.

Θα τα ξαναπούμε σε λίγες μέρες.

4. Υπογραμμίζω τις χρονικές προτάσεις:

Αφού γυρίσαμε από τη δουλειά, δε βγήκαμε από το σπίτι.

Ο γάτος μου κόντευε τα τρία, όταν ένα μεσημέρι δε με περίμενε στην πόρτα.

Έφυγε μόλις άρχισε να βρέχει.

Αλλά, προτού φύγεις, λύσε τις ασκήσεις.

Μόλις άνοιξε την πόρτα και βγήκε στην αυλή, άκουσε έναν παράξενο θόρυβο.